

Naziv suda: OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA BIH

Analiza pokazatelja iz statističkog izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova:

Iz Izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova za period od 01.01.-31.12.2025. godine proizilazi da je ovaj Sud u radu imao 15782 predmeta, od čega je završeno 8038 predmeta, i to 6422 predmeta u predvidivim rokovima, a 1613 predmeta sa prekoračenjem predvidivog roka, dok je ostalo neriješenih 7747 predmeta, od čega je u 2576 predmeta već prekoračen predvidivi rok, a u 5171 predmet još nije prekoračen taj rok. Od ukupnog broja neriješenih predmeta 1706 predmeta čine izvršni predmeti.

Iz Izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova proizilazi da je najveće prekoračenje predvidivih rokova na izvršnom referatu, kada su u pitanju riješeni predmeti u 2025. godini, a i kada su u pitanju neriješeni predmeti na dan 31.12.2025. godine. Nešto duže traju i pojedini vanparnični postupci, kao npr. postupci uređenja imovinskih odnosa (dioba nekretnina, uređenje međe, postupak eksproprijacije), ostavinski postupci, kao i postupci u krivičnim predmetima u odnosu na predvideve rokove, kao i u Mal predmetima.

Kako ovaj Izvještaj prikazuje poštivanje rokova samo u predmetima koji su evidentirani u CMS sistemu, napominjemo da ovaj Sud ima određeni broj neriješenih izvršnih predmeta i u SOKOP sistemu (8 predmeta), pa je već duže vrijeme bio „pojačan rad“ na izvršnom referatu u smislu rada 5 sudija (koji pored izvršnih predmeta rade i predmete sa drugih referata) i 3 stručna saradnika pod nadzorom sudije. Takvo angažovanje sudija odnosno stručnih saradnika na tom referatu, praćeno je i radom osam sudskih izvršitelja (referenti za prinudnu naplatu), što je na izvršnom referatu dovelo do smanjenja broja neriješenih predmeta, tako da na kraju ovog izvještajnog perioda imamo neriješenih 3550 svih izvršnih predmeta. Takođe je važno napomenuti da je u martu ove godine jedan sudija penzionisan, a još nije popunjena upražnjena pozicija, dok je jedna sudija na trudničkom/porodiljskom bolovanju od 04.03.2025. godine, dok je drugi sudija tokom 2025. godine bio na bolovanju 99 radnih dana.

Neblagovremeno dostavljanje nalaza vještaka svih struka, a posebno geometara, prouzrokuje duže trajanje parničnih i vanparničnih postupaka i bez obzira na striktnu odredbu ZPP-a objektivno nismo u mogućnosti da mijenjamo vještake tim više što nemamo nikakvog uticaja na izbor vještaka u postupku, a i pojedini vještaci nemaju određenu logističko-tehničku opremljenost, sem vještaka-uposlenika Vlade Brčko distrikta BiH.

Važno je napomenuti da je u drugom kvartalu 2025. godine određeni broj sudskih policajaca otišao u penziju, a ta radna mjesta nisu još popunjena, tako da se pojavio problem realizacija naredbi za sprovođenje i ostalih radnji koje se obavljaju uz asistenciju Sudske policije, što će svakako negativno uticati na rad Suda u smislu trajanja dužine postupaka kao i u postizanju određenih rezultata, pa kad je u pitanju i realizacija Plana rješavanja predmeta, pogotovo u krivičnim predmetima.

Analiza raspoloživih resursa u sudu:

Uvažavajući izneseno u prethodnoj analizi konstatujem sljedeće: broj predmeta je direktno uticao na prekoračenje optimalnih i predvidivih rokova, kao i duže bolovanje jednog nosioca pravosudnih funkcija (od 04.03.2025. godine), odnosno prestanak radnog odnosa jednog sudije usljed penzionisanja. Ukupan priliv predmeta u 2025. godini (61170, od čega u CMS-u 13225) je bio veći nego u 2024. godini za isti period (59476, od čega u CMS-u 10903).

Analiza „perioda neaktivnosti“ u predmetima:

Uglavnom, svi predmeti, koji su predviđeni Planom rješavanja predmeta za 2025. godinu, su bili u radu.

Kao razlog neaktivnosti u parničnim predmetima jedino što se može pojaviti je smrt stranke, prethodno pitanje ili prijedlog stranke da se postupak odloži na neko vrijeme iz određenih razloga.

Kad su izvršni predmeti u pitanju, primijećeno je u posljednje vrijeme, posebno u predmetima banaka ili mikrokreditnih organizacija, da se postupci izvršenja prolongiraju za određeni period, što znači da oni, na jedan izvjestan način, u fazi izvršnog postupka preugovaraju izvršne obaveze mimo Suda, te na taj način direktno utiču na dužinu trajanja postupka. Međutim, stavovi viših sudova po tom pitanju nisu jasno definisani.

Kada su u pitanju krivični ili prekršajni postupci, jedini razlog nezavršavanja takvih predmeta je nedostupnost optuženog, osuđenog odnosno okrivljenog, gdje su izdate potjernice ili naredbe za prinudno dovođenje i čeka se realizacija istih, a već je naveden problem zbog manjka kadra u Sudskoj policiji Brčko distrikta BiH.

Prijedlog mjera kako bi se utvrđeni predvidivi rokovi skraćivali i približavali optimalnim rokovima:

Jedna od mjera je bila praćenje realizacije Plana rješavanja predmeta, koja se vršila tokom 2025. godine, mjesečno odnosno tromjesečno praćenje predmeta po svim referatima, u skladu sa Uputstvom za izradu Plana rješavanja predmeta za 2025. godinu.

Mišljenja sam da je potrebno razmisliti o mogućnosti izmjene odredbi Zakon o izvršnom postupku o načinu završetka izvršnih predmeta u smislu onemogućavanja strankama da im se da mogućnost prolongiranja postupka u smislu predlaganja rokova izvršenja, pa po potrebi precizirati kraći vremenski period za, eventualno, odlaganje. Trenutno je situacija da se strankama daje takva mogućnost, a da su oni, faktički, u situaciji da preugovaraju međusobna prava i obaveze u izvršnom postupku, tako da u naravi vodimo jedan, dva ili više postupaka, a troškovi ostaju isti. To znači da koriste Sudove kao garant za izvršenje takvih obaveza na štetu efikasnosti Pravosuđa.

Potrebno je preduzeti određene aktivnosti, mada smo to više puta činili, te vještake, posebno geometre, dovesti u situaciju da ažuriraju svoja stanja, te nalaze blagovremeno dostavljaju, kako bi postupci bili okončani u predvidivim rokovima.

Ostalo: